

จดหมายข่าว
มูลนิธิชัยพัฒนา

เดือนสิงหาคม ๒๕๓๕

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
พระแม่เจ้าของแผ่นดิน

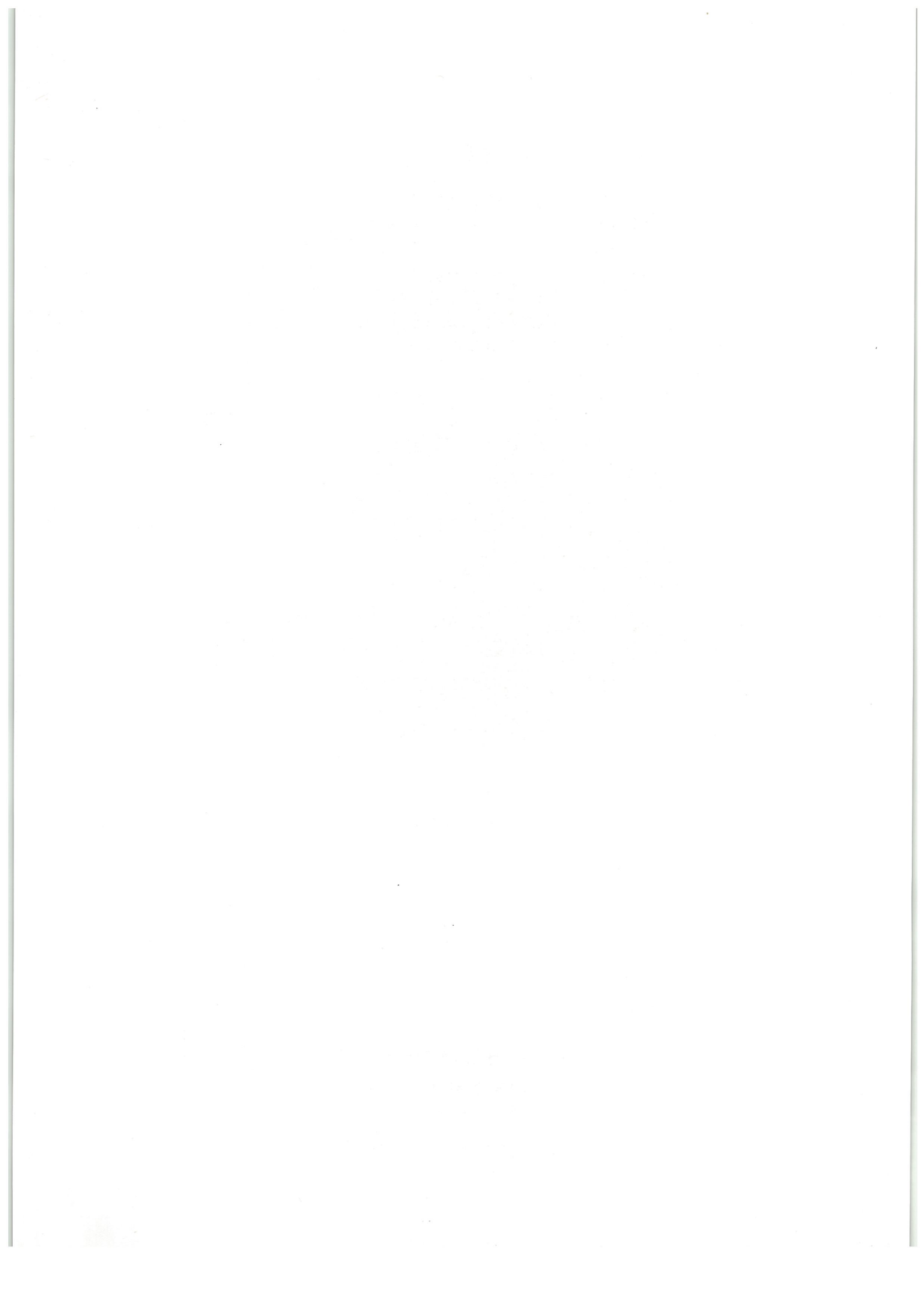

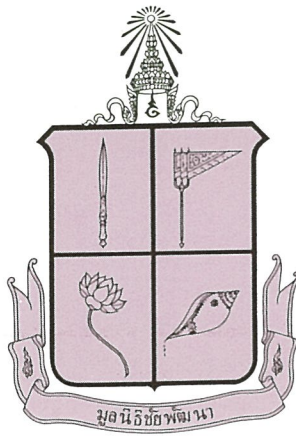
พระแม่โอบพระแม่อุ้มค้อมเป็นหลัก
พระแม่รักพระแม่ห่วงปวงสยาม
พระแม่ก่อดพระแม่เกื้อเพื่อเขตคาม
สมพระนาม “พระแม่เจ้าของชาวไทย”

ขอทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน
ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า
คณะผู้จัดทำจดหมายข่าวชัยพัฒนา

๒๕๓๕-๒๕๓๖

๒๕๓๕-๒๕๓๖

จดหมายข่าว

มูลนิธิชัยพัฒนา

เดือนสิงหาคม ๒๕๓๕

สารบัญ

- สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าของแผ่นดิน	๕
- ป่า “สิริเจริญวรรษ”	๑๐
- สรุปงานโครงการและกิจกรรมของมูลนิธิชัยพัฒนาในรอบปี ๒๕๓๕	๑๔
- มลภาวะทางน้ำ - ปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข	๒๑
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร เพื่อพัฒนาการในวัยต้นของชีวิต	๒๖
- การเลี้ยงวัวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม	๒๘
- ขวดย่อย : มูลนิธิชัยพัฒนา	๓๒
- รายงานผู้บริจาคสมทบมูลนิธิชัยพัฒนา เดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน ๒๕๓๕	๓๗

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าของแผ่นดิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งดวงใจของคนไทยทั้งชาติ ทรงเป็นที่เคารพ สักการะ เทิดทูนอย่างสูงยิ่งของคนทั้งแผ่นดิน หาที่สุดจะประมาณมิได้ พระเกียรติคุณแผ่ขจรไกลไพศาลไม่เพียงแต่ภายในราชอาณาจักรอันอยู่ภายใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารเท่านั้น หากแต่ยังเป็นที่สุดที่ยกย่องไปในนานาประเทศไม่ว่าใกล้ไกล เป็นที่ประจักษ์แจ้งชัด จนมีการถวายพระราชสมัญญานามว่า “**กษัตริย์ผู้ทรงงาน**” หรือ “**Working Monarch**” ดังเป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปแล้ว ทั้งนี้เนื่องเพราะพระองค์ได้ทรงตรากตรำทำงานหนัก เพื่อพัฒนาและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของพลกนิกรได้เบื้องพระยุคลบาท

ให้ดีขึ้น ด้วยพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้น ตลอดระยะเวลายาวนานหลายสิบปี ไม่เคยว่างเว้นแม้แต่ช่วงระยะเวลาเดียว

และตลอดกาลเวลาที่ล่วงเลยผ่านมานั้น ก็ไม่มีแม้เพียง ช่วงเดียวเช่นเดียวกัน ที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าของชาวไทย จะมิได้โดยเสด็จพระราชดำเนติดิตตาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการทรงงาน เพื่อพระราชภารกิจ อันสำคัญยิ่งนี้

ไม่ว่าสถานที่แห่งนั้น จะมีสภาพเป็นเช่นไร
ไกลหรือใกล้ เหนือหรือใต้ ออกหรือตก
ร้อนหรือหนาว หุงโล่งหรือดงทึบ บ่ายหรือค่ำ
ฯลฯ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็จะประทับ
อยู่เคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มิเคยห่าง

หากจะเปรียบกันว่า องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ล้นเกล้าของชาวไทยพระองค์นี้ คือพระเจ้าแผ่นดินที่ทรงงาน
หนักที่สุดในโลกดังที่ถวายสมัญญากันแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ ก็ทรงเป็นพระมหาราชินีที่ทรงงานหนัก
ยิ่งกว่าสมเด็จพระบรมราชินีใด ๆ ที่เคยมีมาในโลกนี้ดูจะเดียวกัน

พระราชกรณียกิจหลากหลายที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระ-
บรมราชินีนาถทรงกระทำเพื่อความผาสุกของปวงพสกนิกร
โดยทรงอุทิศพระวรกาย ลำบาก ตรากตรำ ด้วยการยังพระบาท
ไปทั่วทุกหัวระแหงของแผ่นดิน เพื่อปัดเป่าความทุกข์ยากลำบาก
ลำเค็ญ นั้น มีมากมายอนเอนอนันต์จนไม่สามารถประมวลได้

พระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของทั้งสองพระองค์ที่ได้
ปกเกล้าปกกระหม่อมมวลพสกนิกรทุกหมู่เหล่าชาวไทย ทุก
เชื้อชาติศาสนา โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชังถ้วนหน้านั้น ปรากฏ
ประจักษ์ชัดเป็นที่ซาบซึ้งแก่หัวใจของคนไทยยิ่งนักแล้ว

พระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถที่ลึกซึ้ง กอปรกับ พระวิริยะอุตสาหะ ตลอดจนพระราชจริยาวัตรอันหมดจดงดงาม เสมอต้นเสมอปลาย ได้สกลิดในหัวใจของไทยทุกคนอย่างเปี่ยมล้น ไม่มีเสื่อมคลาย รางวัลเกียรติยศมากมายที่นานาประเทศได้น้อมเกล้าฯ ถวาย เนื่องด้วยพระเกียรติคุณและผลงานนั้น คงไม่สามารถจดจารบันทึกไว้ในที่นี่ได้ และก็เป็นที่ยึดมั่นอยู่โดยทั่วไปแล้ว

กล่าวสำหรับเพียงแต่งงานสำคัญ ๓ ลักษณะ คือ งานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร งานพัฒนาทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนงานศิลปะเพื่อ
ธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกทางศิลปวัฒนธรรมและเพื่อเสริม
รายได้ให้แก่พสกนิกร ๓ ลักษณะนี้เท่านั้น ก็ยิ่งใหญ่ไพศาล
เกินกว่าที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะกระทำไปได้โดยลำพังแล้ว แต่
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าของชาวไทย
ได้ทรงกระทำให้เป็นที่ยอมรับแล้วว่า งานต่างๆ ดังกล่าวนี้นี้
ได้บังเกิดผลเป็นคุณูปการยิ่งใหญ่แก่ชาวไทยมากเพียงใด

องค์กรต่างประเทศและนานาชาติซึ่งในพระราช-
กรณียกิจในแต่ละแง่มุมของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม-
ราชินีนาถ และถวายพระเกียรติคุณในด้านต่างๆ เนื่องเพราะ
ศรัทธาในน้ำพระทัยที่ทรงมีต่อเพื่อนร่วมชาติและเพื่อนร่วมโลก
ที่หนีร้อนเข้ามาพึ่งเย็นภายใต้ร่มแห่งพระบรมโพธิสมภารอัน
ไพศาล เป็นการแสดงออกถึงการมีมนุษยธรรมและเมตตาธรรม
อันล้ำลึกขององค์พระประมุขที่ทรงเป็นหลักชัยของชาติไทยและ
ของแผ่นดินไทย ซึ่งยากที่จะหาได้ในสังคมโลกปัจจุบันนี้

สำหรับชาวไทยเองคงไม่ต้องกล่าวถึงความสำนึกและศรัทธา
อันเปี่ยมล้นที่มีต่อพระ “พ่อเจ้า” และ “แม่เจ้า” ทั้งสองพระองค์
ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณล้นฟ้าล้นแผ่นดินนั้นว่ามีประการใด
พระบารมีนั้นได้ปกแผ่คุ้มเกล้าให้อยู่เป็นสุขตลอดมา และจะมี
ต่อไปในเบื้องหน้า ทรงปัดเป่าทุกข์เข็ญเมื่อยามยาก ทรงปกป้อง
ภัยพิบัติเมื่อยามวิกฤติ ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งความรักสามัคคี
ของคนไทยทั้งชาติอย่างแท้จริง

และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ นั้น
คือ

พระแม่เจ้าของแผ่นดิน โดยแท้

ป่าสิริเจริญวรรษ

โครงการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่า
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เพื่อเทิดพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

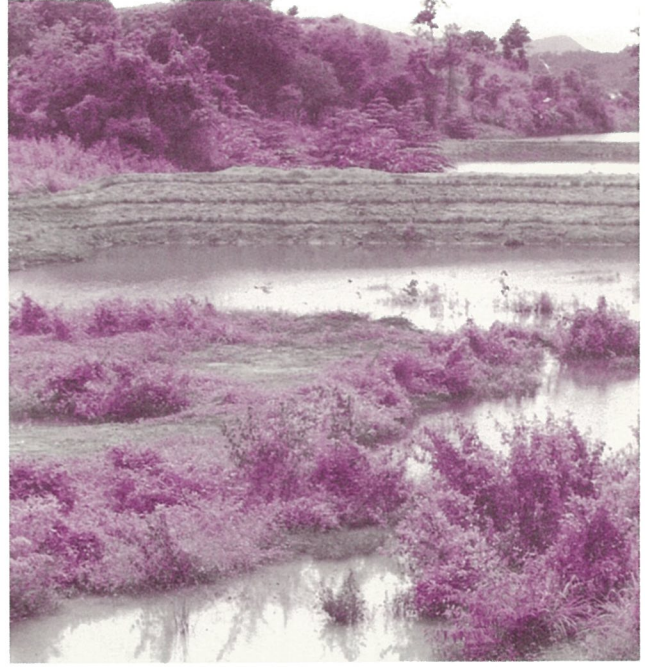
กล่าวนำ

ป่า “สิริเจริญวรรษ” เป็นโครงการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์ไม้ป่าธรรมชาติอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จังหวัดชลบุรี นับเป็นหนึ่งในโครงการด้านอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการจัดทำขึ้น เพื่อสงวนรักษาป่าไม้และพันธุ์ไม้ป่าต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมตามธรรมชาติมิให้สูญสลายไป นอกจากนี้ ยังเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ยังมิได้ถูกทำลายลงไปให้คงสภาพเดิมไว้ เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นที่โครงการและบริเวณปริมณฑลให้มีอยู่ตลอดไป ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิจัยด้านป่าไม้ และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนโดยทั่วไปอีกด้วย

“โครงการป่าสิริเจริญวรรษ” อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีจุดเริ่มต้นจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๓๓ สรุปความสำคัญได้ว่า ให้พิจารณาจัดทำโครงการปลูกป่าในที่ดินบริเวณเขาชีโอนติดกับวัดญาณสังวราราม ซึ่งมีผู้มีจิตศรัทธาถนอมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย โดยให้ปลูกต้นไม้มีค่าประเภทต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และพันธุ์ไม้ป่าที่มีอยู่เดิม ประกอบด้วยไม้โตเร็วสำหรับใช้สอย ไม้ผลสำหรับสัตว์จำพวกนกและสัตว์อื่น ๆ ได้อาศัยผลสุกเป็นอาหาร รวมทั้งไม้มีค่าทางเศรษฐกิจพันธุ์ต่าง ๆ ทำแนวเขตบริเวณปลูกป่าให้ชัดเจน พร้อมกับทำป้ายชื่อโครงการในบริเวณที่

● สภาพพื้นที่ซึ่งดำเนินการปลูกพันธุ์ไม้นานาชาติ

● แหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อสร้างความชุ่มชื้น และความอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ป่า

เหมาะสม ณ ที่ถนนทางเข้าออกบริเวณป่าแห่งนี้ด้วย เพื่อพระราชทานเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ในปี ๒๕๓๕ โครงการเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรตินี้มีระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ ปี (๒๕๓๔-๒๕๔๓) ซึ่งในปี ๒๕๓๔-๒๕๓๕ ได้ดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่ ๑๗๐ ไร่ ทำหลักแนวแสดงเขตและจัดทำป้ายชื่อโครงการถาวร

สำหรับในปี ๒๕๓๕-๒๕๔๓ จะดำเนินการปลูกซ่อมต้นไม้ในพื้นที่เดิม ทำแนวกันไฟและทางเดินภายในบริเวณป่า เพื่อให้ประชาชนได้พักผ่อนและศึกษาธรรมชาติ ทั้งนี้นอกจากจะเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นอนุสรณ์สถานถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ แล้ว ยังเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ไม้โตเร็ว และไม้ผลอาหารสัตว์อีกด้วย

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานที่ผ่านมา นับว่ามีผลสำเร็จด้วยดีแล้วระดับหนึ่ง กล่าวคือ ได้มีการปลูกกล้าไม้มีค่าพันธุ์ต่าง ๆ จำนวน ๒๕,๐๐๐ ต้น ในพื้นที่ที่กำหนด จำนวน ๑๗๐ ไร่ แล้วเสร็จ ซึ่งพันธุ์ไม้มีค่าต่าง ๆ กัน จำแนกชนิดและประเภทได้ดังนี้ คือ

๑. ตะเคียนทอง (*Hopea odorata* Roxb.)
๒. ยางนา (*Dipterocarpus alatus* Roxb.)

๑,๒๒๕ ต้น

๘๐๐ ต้น

๓. พะยุง (<i>danbergia cochinchinensis</i> Pierre)	๑,๔๘๕ ตัน
๔. ประดู่ป่า (<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz)	๒,๔๕๑ ตัน
๕. มะค่าโมง (<i>Azelia xylocarpa</i> Crail)	๔๙๘ ตัน
๖. ชิงชัน (<i>Danbergia oliveri</i> Gamble)	๓๖๖ ตัน
๗. แดง (<i>Xylia xylocarpa</i> Taub.)	๙๒๕ ตัน
๘. มะค่าแต้ (<i>Sindora Siamensis</i> Teijsm.)	๔๘๐ ตัน
๙. กระบาก (<i>Anisoptera costata</i> Korth.)	๒,๖๓๕ ตัน
๑๐. ไม้ซาง (<i>Dendrocalamus Strictus</i> Nees)	๘๗๙ ตัน
๑๑. มะฮอกกานี (<i>Swietenia macrophylla</i> King)	๘๖๐ ตัน
๑๒. ส้มอพิเภก (<i>Terminalia bellerica</i> Roxb.).	๔๐ ตัน
๑๓. อินทนิลน้ำ (<i>Lagerstroemia Speciosa</i> Pers.)	๑๕๑ ตัน
๑๔. ประดู่กิ่งอ่อน (<i>Pterocarpus Indicus</i> Willd.)	๑,๖๑๐ ตัน
๑๕. สะเดา (<i>Azadirachta indica</i> Juss)	๑,๐๕๐ ตัน
๑๖. นนทรี (<i>Peltophorum dazyrachis</i> Kurz)	๑,๘๑๗ ตัน
๑๗. ตะกู (<i>Anthocephalus chinensis</i> Rich.)	๖๘๐ ตัน
๑๘. เสลา (<i>Lagerstroemia tomentosa</i> Presl)	๑๙๐ ตัน
๑๙. มะม่วงหิมพานต์ (<i>Anacardium occidentule</i> Linn.)	๒๖๒ ตัน
๒๐. หว้า (<i>Eugenia cumini</i> Druce)	๓,๔๒๒ ตัน
๒๑. มะขามป้อม (<i>Phyllanthus emblica</i> Linn.)	๗๐๐ ตัน

๒๒. ขนุน (*Artocarpus heterophyllus* Lank.)

๔๐๐ ต้น

๒๓. มะหวด (*Lepisanthes rubiginosa* Leenh.)

๒๐๐ ต้น

๒๔. สารภีทะเล (*Calophyllum inophyllum* Linn.)

๓๐๐ ต้น

รวมจำนวนต้นไม้ทั้งสิ้น

๒๓,๔๖๖ ต้น

สำหรับลักษณะการปลูกพันธุ์ไม้ในบริเวณพื้นที่ ๑๗๐ ไร่ นั้น ได้ดำเนินการปลูกในลักษณะเป็นไปตามธรรมชาติ กล่าวคือ ให้มีการกระจายกระจายกันไปไม่รวมกลุ่มหรือเป็นแนว ทั้งนี้เพื่อให้ใกล้เคียงกับสภาพป่าไม้ธรรมชาติ มีไม้เป็นลักษณะการตกแต่งสวนหรือเป็นส่วนไม้ผล โดยให้ดูแล้วมีลักษณะใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด และมีพระราชกระแสมีให้สิ่งปลูกสร้างใด ๆ ในบริเวณป่าดังกล่าว

นอกจากนี้ยังได้มีการปลูกหญ้าแฝก (*Vetiveria Zizanioides* Nash.) จำนวน ๔,๐๐๐ ต้น เพื่อเป็นการป้องกันการพังทลายและการชะล้างหน้าดินบริเวณขอบอ่างเก็บน้ำที่อยู่ใกล้เคียงอีกด้วย

ในส่วนของการดำเนินงานในห้วงเวลาของปี ๒๕๓๕ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการบำรุงรักษาลำไม้ที่ปลูกลงไว้แล้วให้มีการลงรากหยั่งลึกและยืนต้นอยู่ได้ และการปลูกซ่อมบางส่วน ขณะนี้ป่า “สิริเจริญวรรษ” ซึ่งมีอายุ ๒ ปี เริ่มปรากฏรูปร่างและมีความสดเขียวพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานอย่างเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ในโครงการ ซึ่งได้ให้น้ำแก่ลำไม้ที่ลงไปตลอดทั้งปี มีการกำจัดวัชพืชและถางโคน ใส่ปุ๋ยพรวนดินอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังได้มีการทำแนวกันไฟและทางตรวจการณ์ ขนาดกว้างระหว่าง ๘-๑๒ เมตร เป็นระยะทาง ๓.๙ กิโลเมตร แล้วเสร็จ ขณะนี้กำลังปรับปรุงและตกแต่งทางเดินเพื่อให้ใกล้เคียงกับสภาพทางของป่าธรรมชาติ ให้สามารถเข้าสู่พื้นที่โครงการได้โดยสะดวก ตลอดจนการจัดทำป้ายชื่อโครงการให้เป็นลักษณะธรรมชาติเช่นเดียวกับป้ายวนอุทยานที่มีลักษณะป่าธรรมชาติด้วยการแกะสลักหินขนาดใหญ่เป็นป้ายชื่อ “ป่าสิริเจริญวรรษ” พร้อมทั้งตกแต่งบริเวณให้เป็นกลุ่มหินธรรมชาติเล็กใหญ่ แทนการทำสวนไม้ดอกไม้ใบซึ่งมีลักษณะเป็นการตกแต่งเกินไป

อย่างไรก็ตาม การบำรุงรักษาลำไม้ที่ปลูกไว้แล้วในบริเวณโครงการให้อุดมสมบูรณ์เต็มทีนั้น ยังมีบางส่วนที่ดำเนินการได้ยาก เนื่องจากมีสภาพที่แห้งแล้งมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณพื้นที่บนภูเขา ซึ่งไม่สามารถจะเข้าไปให้น้ำเพื่อสร้างความชุ่มชื้นได้ แต่อย่างไรก็ตาม สภาพกล้ำไม้ที่ลงไว้แล้วก็ยังมีลักษณะที่ให้ผลน่าพอใจพอสมควร

โครงการ “ป่าสิริเจริญวรรษ” อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะเป็นสถานที่สำคัญทางธรรมชาติอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย เมื่อโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว สถานที่แห่งนี้ ไม่เพียงแต่จะเป็นป่าอนุรักษ์เท่านั้น แต่ยังเป็นการถวายพระเกียรติแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อให้ว่า “ป่าสิริเจริญวรรษ” อันมีความหมายถึง การเจริญพระชนมพรรษาที่ยั่งยืนของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และโครงการนี้ยังมีความสำคัญมากในแง่ของการอนุรักษ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เพื่อคุณภาพชีวิตของพลชนิกกร โดยเฉพาะผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีการพัฒนาทางด้านวัตถุอย่างมากมายด้วย

สรุปงานโครงการและกิจกรรมของ มูลนิธิชัยพัฒนา ในรอบปี ๒๕๓๕

จากการประชุม คณะกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ครั้งที่ ๑/๒๕๓๕ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๕ เวลา ๑๙.๐๐ น. ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา ซึ่งมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธาน การประชุม ได้มีการรายงานสรุปผลการดำเนินงานของมูลนิธิชัยพัฒนาในรอบปี ๒๕๓๕ สรุปตามลำดับได้ดังนี้

๑. โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสีน้ำจืดล้อม รวมทั้งส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนในด้านการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดระเบียบชุมชน การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

- ถนน โรงเรียน และโรงพยาบาล จัดสร้างขึ้นเพื่อการจัดระเบียบชุมชนในพื้นที่โครงการห้วยองคต อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

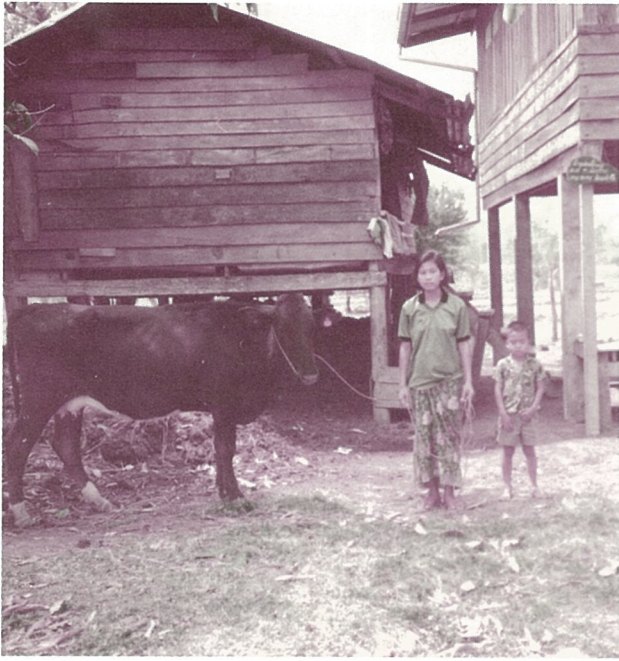
ตลอดจนการปลูกสร้างสวนป่าในพื้นที่โครงการด้วยการดำเนินงานในโครงการดังกล่าว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งขณะนี้ได้มีการจัดระเบียบชุมชน โดยจัดที่อยู่อาศัยให้ครอบครัวละ ๑ ไร่ ในชุดแรกจำนวน ๒๗๐ แปลง พร้อมทั้งจัดให้มีตลาด สถานีขนส่ง ศาลาประชาคม ศูนย์พัฒนาเด็ก

สนามกีฬา และสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ไว้อย่างสมบูรณ์ ในด้านการจัดที่ทำกินนั้น จะจัดให้ครอบครัวละ ๘ ไร่ ในพื้นที่ประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่ พร้อมทั้งสร้างอ่างเก็บน้ำแล้วเสร็จ ๓ แห่ง จะสามารถส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่ทำกินราษฎรได้ประมาณ ๒,๖๐๐ ไร่ เป็นอย่างน้อย

สำหรับด้านการศึกษานั้น ได้จัดสร้างอาคารและเปิดรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเข้าเรียนได้แล้ว ๑,๕๑๑ คน (เป็นนักเรียนอยู่ประจำกินนอนประมาณ ๗๐๐ คน) โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน ตลอดจนอาหารบริการให้นักเรียนด้วย และในการนี้ได้เตรียมแผนการช่วยเหลือและสนับสนุนการบริหารโรงเรียนในระยะยาว โดยการจัดตั้ง “กองทุนการบริหารโรงเรียน” และจะพิจารณาจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ด้วย

นอกจากนี้ พระราชญาณรังสี ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับเริ่มโครงการนี้ ได้ให้ความสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยได้ร่วมกับศิษยานุศิษย์และผู้มีจิตศรัทธาดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาล ขนาด ๓๐ เตียง โดยกระทรวงสาธารณสุขจะรับมอบและเข้าดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้ภายในปี ๒๕๓๖

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการดำเนินงานของโครงการจะมีปัญหาและอุปสรรคบางประการบ้าง เนื่องจากความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของราษฎรบางกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนน้อย แต่ก็คาดว่าจะสามารถดำเนินการสร้างความเข้าใจให้แก่ราษฎร เพื่อร่วมในการดำเนินงานโครงการให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไปได้ด้วยดี

● ส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพเสริม ที่บ้านหนองยาง ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

๒. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

มูลนิธิชัยพัฒนาได้ร่วมกับสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ สกลนครและจังหวัดสกลนคร ได้ให้ความสนับสนุนแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยให้ได้เข้าร่วมในโครงการ โดยได้มีโอกาเลี้ยงโคนมและมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีโอกาสบริโภคน้ำนมที่สะอาดบริสุทธิ์ และได้มาตรฐาน เพื่อการมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ขณะนี้มีสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมจำนวน ๑๘ ราย และอยู่ในระหว่างการคัดเลือกสมาชิกเพิ่มเติมอีกจำนวน ๒๑ ราย ซึ่งการดำเนินงานของโครงการคาดว่าจะมีส่วนช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เสริม และมีความรู้ในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการทำไร่ ทำนา ถึงแม้จะมีอุปสรรคในด้านการเรียนรู้ในระยะแรกอยู่บ้างก็ตาม

๓. โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคล อำเภอมือง จังหวัดสระบุรี

เป็นโครงการพัฒนาพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ โดยได้มีการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์บริการการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ขนาดเล็กที่มีสภาพแห้งแล้ง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสถาบันวิจัยการทำฟาร์ม กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้ดำเนินการ

● แปลงศึกษา ทดสอบ การปลูกพืชไม้ผล และรูปแบบการประกอบอาชีพในลักษณะไร่นาสวนผสม

โดยการศึกษา ทดลอง สำนักร และหารูปแบบการประกอบอาชีพในลักษณะไร่นาสวนผสม เพื่อเผยแพร่ให้ราษฎรนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีพอย่างเหมาะสมกับสภาพและสถานะความเป็นอยู่ต่อไป ทั้งนี้ได้ยึดหลักการประสานงานระหว่างราษฎร รัฐ และวัด ซึ่งเป็นสถาบันหลักทางวัฒนธรรม และการพัฒนาของชนบทไทย

การดำเนินงานประสบผลสำเร็จในระยะหนึ่งแล้ว ขณะนี้มีเกษตรกรที่สนใจ นักเรียน และหน่วยราชการ เข้าเยี่ยมชมกิจกรรมการดำเนินงานโครงการอยู่เสมอ

๔. โครงการสระเก็บน้ำพระราม ๙ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปทุมธานี

เป็นการดำเนินการก่อสร้างสระเก็บน้ำอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ เพื่อรองรับน้ำในฤดูฝน เพื่อช่วยเสริมการเกษตร บรรเทาความเสียหาย และน้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๓๖ นี้ การดำเนินงานดำเนินไป

● พื้นที่สระเก็บน้ำพระราม ๙ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินงานชุด

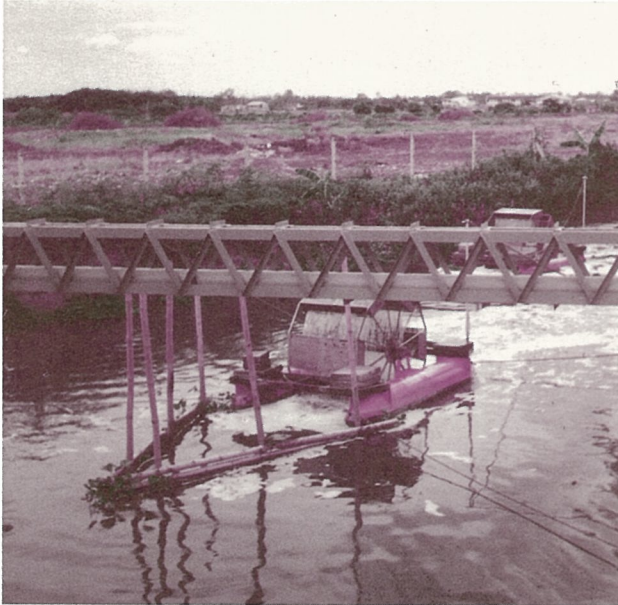

● พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชานุมัติให้ดำเนินการบำบัดน้ำเสียในวงเวียนสระแก้ว เทศบาลเมืองลพบุรี ซึ่งติดตั้งเครื่องกลเติมอากาศแล้ว ๒ เครื่อง

ด้วยความเรียบร้อยตามแผนงานไม่มีอุปสรรคแต่ประการใด ซึ่งคาดว่าจะเมื่อแล้วเสร็จ นอกจากจะใช้ประโยชน์ตามเป้าหมายที่กำหนดแล้ว จะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของราษฎรในพื้นที่แถบนี้ ได้เป็นอย่างดีอีกแห่งหนึ่ง เมื่อสามารถกักเก็บน้ำได้เต็มก็จะเป็นสถานที่ซึ่งมีทัศนียภาพที่สวยงามมาก

๕. โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและจัดมลพิษทางน้ำ

เป็นโครงการที่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อการใช้เครื่องกลเติมอากาศช่วยพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เพื่อการบำบัดน้ำเสีย และได้มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง ผลที่ได้รับปรากฏว่า ออกซิเจนในน้ำมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น กลิ่นเหม็นรบกวนน้อยลงรวมทั้งปริมาณการตายของสัตว์น้ำได้ลดลงด้วย

- การแก้ไขปัญหาน้ำเสียที่คลองแม่ข่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (มูลนิธิชัยพัฒนา ดำเนินการร่วมกับเทศบาลเมืองเชียงใหม่)

- การบำบัดน้ำเสียบริเวณเขาเต่า วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

สถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมูลนิธิชัยพัฒนาได้ดำเนินการในปี ๒๕๓๕ มีดังนี้

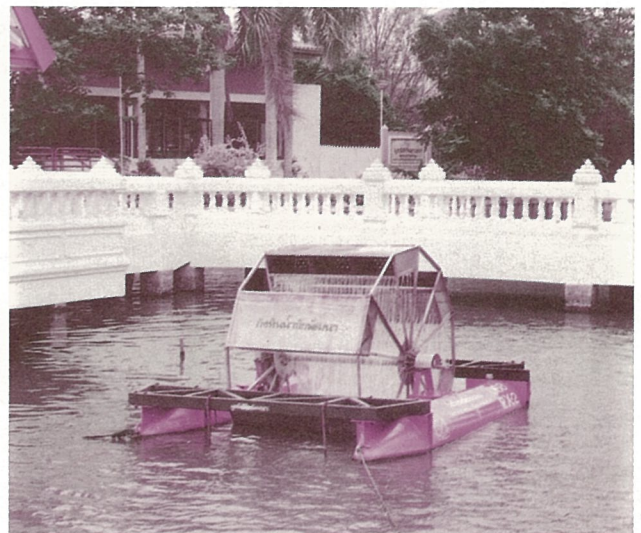
- วัดบวรนิเวศวิหาร
- วัดเบญจมบพิตร

- สระน้ำหลังโรงเรียนจิตรลดา และ คลองข้างกองราชพาหนะ

- โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
- วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร
- สถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค
- คลองแม่ข่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- เทศบาลเมืองลพบุรี บริเวณสระแก้ว
- คลองเม่งเล้ง ภายในพระที่นั่งอัมพรสถาน

- การบำบัดน้ำเสียที่วัดบวรนิเวศวิหาร ทำให้สภาพน้ำดีขึ้น และปริมาณการตายของสัตว์น้ำลดน้อยลง

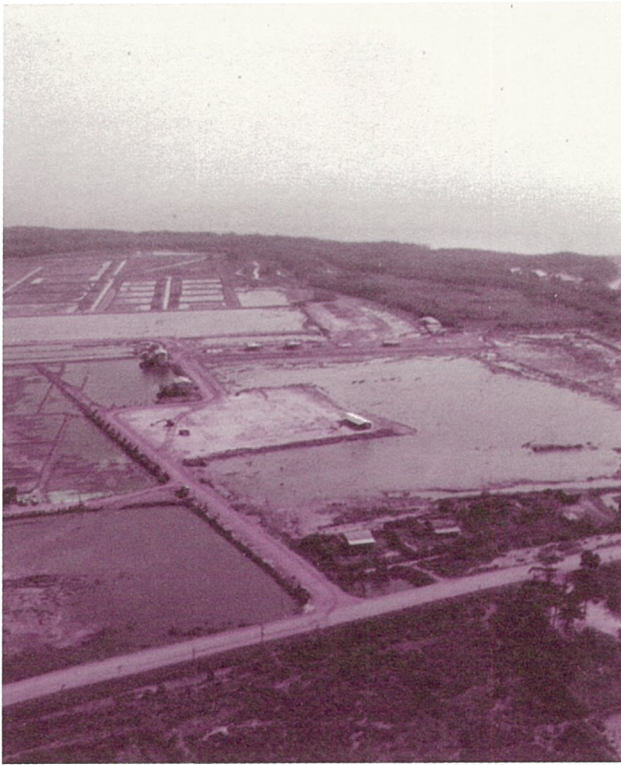
- การแก้ไขปัญหาน้ำเสียบริเวณสระน้ำ สถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค ซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนของคนชรา

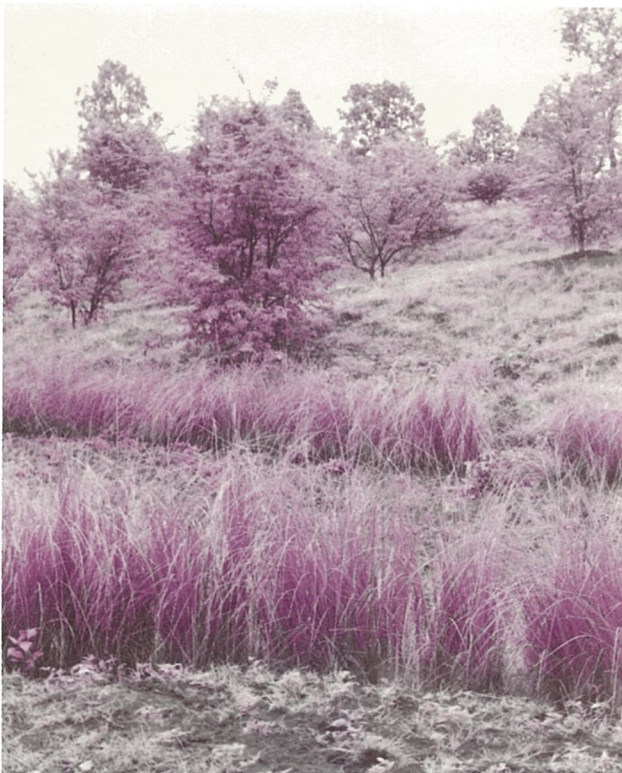

๖. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์นายก
กิตติมศักดิ์มูลนิธิชัยพัฒนา ได้พระราชทานพระราชดำริ
ให้มูลนิธิชัยพัฒนาศึกษาวิธีบำบัดน้ำเสีย พัฒนา
สิ่งแวดล้อม และรักษาสภาพป่าชายเลนในพื้นที่
ติดกับชายฝั่งทะเล โดยวิธีการทางธรรมชาติ ซึ่ง
มูลนิธิชัยพัฒนาได้ประสานกับกรมชลประทาน
และสำนักงาน กปร. ในการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย
ระบบกรองน้ำเสียด้วยหญ้า ระบบกำจัดขยะแบบ
ฝังกลบ และรักษาสภาพพื้นที่ป่าชายเลน โดยใช้
พื้นที่บริเวณตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี ประมาณ ๑,๑๓๕ ไร่ เป็นสถานที่ทดลอง

ขณะนี้ได้เตรียมแผนสำรวจข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
การสำรวจแนวท่อส่งน้ำเสีย และการออกแบบอาคาร

และระบบบำบัดต่างๆ ของโครงการไว้แล้ว โดยมูลนิธิชัยพัฒนาได้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเริ่มดำเนินงานโครงการ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๗. การปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดิน และป้องกันการพังทลายของดิน

มูลนิธิชัยพัฒนา ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหญ้าแฝก โดยได้มีการนำหญ้าแฝกไปปลูกในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั่วทุกภาค เพื่อทำการศึกษาประสิทธิภาพของแฝกในการอนุรักษ์ดินและป้องกันการพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชันด้วย **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว** ทรงสนพระทัยในเรื่องหญ้าแฝกเป็นอย่างมาก ในการนี้ มูลนิธิชัยพัฒนา ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโลกและประเทศมาเลเซียมาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการปลูกหญ้าแฝก เรื่องประโยชน์ของการปลูกหญ้าแฝก และได้เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการศึกษาอย่างจริงจังอีกด้วย

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้สนองพระราชดำริ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกขึ้น โดยมี หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ เป็นประธาน นายจุลนา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา เป็นรองประธาน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากกรมต่างๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการ และ นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการ กปร. เป็นเลขานุการ ด้วย

มลภาวะทางน้ำ ปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข

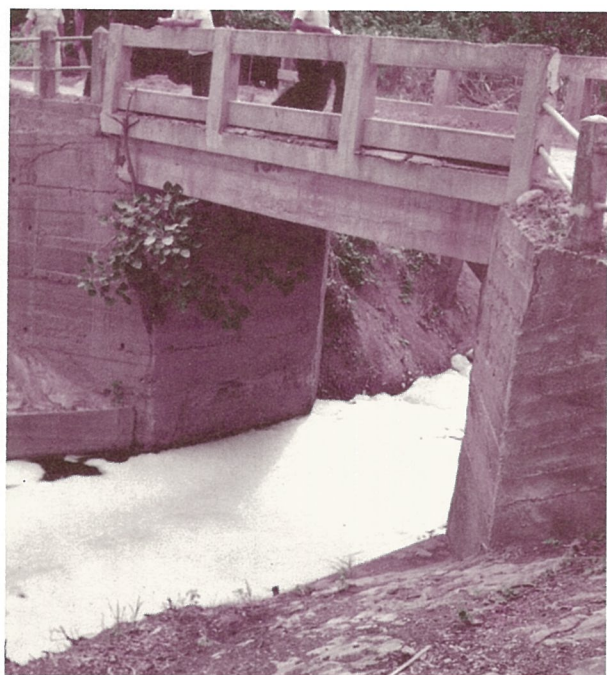
สารคดีเชิงวิชาการประจำฉบับ

ปัจจุบัน สภาพน้ำเน่าเสียเป็นปัญหาใหญ่ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ โดยเฉพาะในแหล่งชุมชนที่มีคนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก และปัญหานี้นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น แม้ว่าจะมีการค้นคว้าหาวิธีการเพื่อการบำบัดน้ำเสียอย่างเป็นระบบและถูกหลักวิชาการ แต่ภาระทางค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสียให้ได้ผลดีอย่างสมบูรณ์แบบก็เป็นมูลค่ามหาศาล และ

ในขณะที่ชุมชนยังไม่สามารถจะมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีการซึ่งประหยัดที่สามารถดำเนินการได้ก่อน และรณรงค์เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และช่วยลดการกระทำอันจะก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสียได้ด้วย

ส่วนประกอบของน้ำเสีย

“น้ำเสีย” หมายถึง น้ำที่มีส่วนผสมหรือมีการปนเปื้อนของมลสารหรือสิ่งสกปรกต่าง ๆ มีทั้งในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ซึ่งมนุษย์

● การระบายน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะ บ่อเกิดของ มลพิษทางน้ำ

ไม่ต้องการ และปล่อยทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

มลสารต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนอยู่ในน้ำเสีย แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

๑. สารอินทรีย์ เป็นสารที่เกิดจากสิ่งมีชีวิต เช่น ชากพืชและซากสัตว์ ฯลฯ

๒. สารอนินทรีย์ เป็นสารที่ไม่ได้เกิดจากสิ่งมีชีวิต เช่น แร่ธาตุ โลหะหนัก สารเคมี ยาฆ่าแมลง ฯลฯ

มลสารทั้ง ๒ ประเภทล้วนแล้วแต่เป็นตัวสาเหตุทำให้เกิดน้ำเสีย โดยเฉพาะสารอนินทรีย์จะก่อให้เกิดความเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ถ้าได้รับมากเกินไปก็อาจจะเป็นอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้ ส่วนสารอินทรีย์ก็เป็นตัวการสำคัญเช่นเดียวกัน ถ้ามีการปล่อยทิ้งของเสียประเภทนี้ลงไปในแหล่งน้ำธรรมชาติมากเท่าใดก็จะทวีความเน่าเสียของน้ำมากยิ่งขึ้น เป็นผลทำให้น้ำมีสีดำคล้ำ ส่งกลิ่นเหม็น และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคได้

เป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังทำลายทัศนียภาพอันสวยงามทางธรรมชาติที่มีอยู่ด้วย

สาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำเสีย

น้ำเสียเกิดจากกิจกรรมหลาย ๆ อย่างของมนุษย์ ซึ่งพอจะสรุปได้จากแหล่งที่ทำให้เกิดน้ำเสีย ดังนี้

๑. แหล่งชุมชน เช่น น้ำเสียที่เกิดจากการชำระล้างร่างกาย ซักผ้า ล้างถ้วยชาม เป็นต้น น้ำเสียประเภทนี้ส่วนมากจะประกอบด้วยสารอินทรีย์

๒. โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งน้ำเสียประเภทนี้จะมีทั้งสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ เช่น โรงงานที่ใช้วัตถุดิบจากผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ โรงงานน้ำตาล ส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยสารอินทรีย์ ส่วนสารอนินทรีย์จะได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมกลูโคส โรงงานประกอบรถยนต์และโรงงานทำแบตเตอรี่ เป็นต้น

๓. การเกษตร เนื่องจากปัจจุบันการใช้ปุ๋ยและสารเคมีเพื่อเร่งผลผลิตที่ดี การใช้ยาฆ่าแมลงก็ดี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกขณะ สุดท้ายสารเคมีเหล่านี้จะไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำอย่างน่าเป็นห่วง

๔. การชะล้างสิ่งสกปรกต่าง ๆ เนื่องจากฝนตกหรือน้ำท่วม ทำให้สิ่งสกปรกเหล่านี้ เช่น ขยะ ถุงพลาสติก เศษผ้า เศษไม้ ฯลฯ สุดท้ายจะไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสร้างปัญหาต่อคุณภาพน้ำได้เช่นกัน

แหล่งน้ำเสียที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ ถ้าไม่มีการควบคุมคุณภาพ หรือไม่มีการบำบัดก่อนปล่อยทิ้งแล้ว แหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง จะต้องเกิดการเน่าเสียอย่างแน่นอน ดังเช่นที่กำลังประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ในหลาย ๆ จังหวัด และในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

กรรมวิธีในการบำบัดน้ำเสีย

วิธีการบำบัดน้ำเสียมียุ่อยู่มากมายหลายวิธี สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

๑. การบำบัดน้ำเสียโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติ

๒. การบำบัดน้ำเสียโดยใช้เทคโนโลยี
วิธีนี้ใช้บำบัดน้ำเสียในกรณีที่การบำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งอาจจะติดขัดในเรื่องพื้นที่ ชนิดของน้ำเสีย หรือสภาพแวดล้อม

ทั้งนี้ถ้าจะกล่าวถึงวิธีการบำบัดน้ำเสียแล้ว เราจะนึกเห็นแต่ภาพของเครื่องบำบัดน้ำเสียเพียงอย่างเดียว คงไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้องนัก วิธีการบำบัดน้ำเสียโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติน่าจะมีความเหมาะสมสำหรับการบำบัดน้ำเสียจากแหล่งชุมชน หรือน้ำเสียที่เป็นพวงสารอินทรีย์ ในพื้นที่ซึ่งอยู่ในต่างจังหวัด จะเป็นตัวเมืองหรือชุมชนก็สามารถที่จะนำเอาวิธีการบำบัดน้ำเสียโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ประเทศไทยเราถึงแม้จะมีอากาศร้อน แต่ก็โชคดีในเรื่องของการบำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติ กล่าวคือ ลักษณะทั่วๆ ไปไม่มีความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นอุณหภูมิ สายลม และแสงแดด ล้วนแล้วแต่เป็นธรรมชาติที่ช่วยบำบัดน้ำเสียได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในประเทศทางแถบยุโรปหรือประเทศเขตอบอุ่น ถึงแม้ลักษณะทางธรรมชาติจะไม่เอื้ออำนวยต่อการบำบัดน้ำเสียโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติก็ตาม แต่เขาก็ได้พยายามศึกษาและพัฒนาวิธีการบำบัดน้ำเสียโดยใช้ธรรมชาติกันอย่างแพร่หลาย ดังนั้นจึงควรที่ประเทศไทยเราซึ่งมีลักษณะทางธรรมชาติเหมาะสมอยู่แล้ว จะพิจารณานำเอาวิธีการบำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์กันอย่างแพร่หลายได้

การบำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติ

การดำเนินงานสามารถจัดทำได้หลายวิธี ดังนี้

๑. ใช้บ่อบำบัดน้ำเสีย โดยการขุดบ่อให้มีขนาดใหญ่พอเหมาะกับปริมาณและความสกปรกของน้ำเสีย แล้วปล่อยน้ำเสียตากทิ้งไว้ในบ่อให้ธรรมชาติทั้งสายลมและแสงแดดช่วยบำบัดน้ำเสีย จนกระทั่งน้ำมีคุณภาพดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเกษตร หรือปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติต่อไป

๒. ใช้พืชน้ำช่วยบำบัด โดยการขุดบ่อหรือใช้แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่เดิม เช่น แม่น้ำ คู คลอง หนอง บึง เป็นพื้นที่สำหรับบำบัดน้ำเสีย โดยใช้พืชน้ำบางประเภท ได้แก่ ผักตบชวา บัว จอก แหน ผักบู่ ผักกระเฉด เป็นต้น ทั้งนี้ควรจัดพื้นที่การเจริญเติบโตของพืชน้ำให้อยู่ในขอบเขตที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและการเก็บเกี่ยวพืชน้ำ จะกระทำได้ง่ายและสะดวก นอกจากนั้นยังสามารถนำเอาพืชน้ำที่เจริญเต็มที่แล้วไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น เป็นอาหาร ทำปุ๋ย และเครื่องจักสาน เป็นต้น

๓. ใช้พืชทั่ว ๆ ไปช่วยบำบัด เช่น กก หญ้าแฝก หญ้าชนิดต่าง ๆ โดยการจัดพื้นที่สำหรับใช้บำบัดน้ำเสีย แบ่งออกเป็นแปลง ๆ ลักษณะของแปลงคล้ายนาข้าว ในแต่ละแปลงปรับพื้นที่ให้มีความลาดเอียงพอสมควร แล้วปล่อยน้ำเสียให้ไหลไปตามแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ความสกปรกต่าง ๆ ที่อยู่ในน้ำเสีย จะได้รับการบำบัดและการกรองโดยพืชที่ปลูกไว้ในแปลง น้ำที่ไหลออกจากแปลงพืชจะเป็นน้ำที่มีคุณภาพดี นอกจากนั้นพืชที่เจริญเต็มที่ก็สามารถจะนำเอาไปใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ย หรือวัสดุในการมุงหลังคาได้เป็นอย่างดี

๔. ใช้น้ำเสียในการปลูกป่า เช่น น้ำเสียที่เกิดจากแหล่งชุมชนหรือน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสามารถนำเอาไปใช้ประโยชน์ในการปลูกป่าได้เป็นอย่างดี โดยวิธีการขุดบ่อรวบรวมน้ำเสียทั้งหมด แล้วใช้น้ำสูบส่งน้ำเสียตามท่อเพื่อนำไปยังพื้นที่ที่จะปลูกป่าต่อไป

● การบำบัดน้ำเสีย โดยใช้พืชน้ำ เช่น ผักตบชวา

๕. ใช้ป่าชายเลนช่วยบำบัดน้ำเสีย เช่น น้ำเสียที่เกิดจากนาุ้ง บ่อปลา หรือน้ำเสียจากแหล่งชุมชนก็ตาม สามารถใช้ป่าชายเลนช่วยบำบัดได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ควรมีบ่อฝังช่วยบำบัดในขั้นแรก ก่อนที่จะปล่อยน้ำเสียลงสู่ป่าชายเลน และต้องทำการติดตามผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจัดพื้นที่สำหรับระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ใกล้ป่าชายเลนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะนอกจากจะช่วยการบำบัดน้ำเสียแล้ว ยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณป่าชายเลนให้เป็นประโยชน์แบบยั่งยืนอีกด้วย

๖. ใช้สัตว์น้ำช่วยบำบัดน้ำเสีย ประเภทของน้ำเสียที่จะใช้สัตว์น้ำช่วยบำบัดนั้น ควรเป็นน้ำเสียที่มีส่วนประกอบของสารอินทรีย์ ทั้งนี้เพราะสัตว์น้ำเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว สามารถใช้เป็นอาหารของมนุษย์ได้ สัตว์น้ำที่ช่วยบำบัดน้ำเสียได้แก่ กุ้ง หอย ปู ปลา เป็นต้น

๗. ใช้น้ำเสียบางประเภทรดถนนที่มีฝุ่น

เช่น ใช้น้ำเสียจากกากลำห้ หรือน้ำโมลาสที่เกิดจากโรงงานน้ำตาลราดบนผิวนถนน นอกจากจะช่วยลดปัญหาเรื่องฝุ่นละอองแล้วยังช่วยบำบัดน้ำเสียไปในตัวอีกด้วย

สุดท้ายที่จะขอแนะนำคือ น้ำเสียตามบ้านเรือน ถ้ามีบริเวณเพียงพอ อาจขุดเป็นบ่อรวมน้ำเสีย โดยให้อยู่ได้ดิน แล้วนำน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ เช่น ชักผ้า อาบน้ำ ล้างชาม ปล่อยให้ไหลรวมกันในบ่อเพื่อนำไปใช้ในการรดต้นไม้หรือสนามหญ้าได้เป็นอย่างดี ซึ่งนอกจากจะเป็นการบำบัดน้ำเสียที่ดีแล้ว ยังช่วยประหยัดการใช้น้ำได้อีกมากมาย และยังได้รับผลพลอยได้อื่นๆ ตามมาด้วย

นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดความเคยชินแก่บุคคลในทุกๆ ระดับ ให้ช่วยกันรักษาความสะอาด ตลอดจนมีจิตสำนึก ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อดำรง และรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อความผาสุกทั้งกายและใจของมวลมนุษย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร

เพื่อพัฒนาการในวัยต้นของชีวิต

● ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร บ้านชำขวาง หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จันทบุรี

● เด็กนักเรียนกำลังรับประทานอาหารกลางวัน
ที่ผู้ปกครองทางบ้านจัดมาให้

ความเป็นมา

บ้านชำขวาง หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จันทบุรี เป็นหมู่บ้านหนึ่งในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประชาชนในหมู่บ้านมีอาชีพทำไร่มันสำปะหลัง ทำนา และรับจ้าง ฐานะความเป็นอยู่ค่อนข้างยากจน เด็กเล็กก่อนวัยเรียน อายุระหว่าง ๒-๕ ปี ขาดการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง เพราะพ่อแม่ออกไปทำงานไม่มีเวลาเอาใจใส่ ต่อบุตรหลานของตนเท่าที่ควร คณะทำงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ พิจารณาเห็นว่า ควรมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นที่บ้านชำขวาง เพราะมีหมู่บ้านใกล้เคียงกันหลายหมู่บ้านยังไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถ้าได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านชำขวางก็จะได้รับการเลี้ยงดูในเวลากลางวัน และพัฒนาเด็กได้ถูกต้อง เหมาะสมตามวัย พร้อมทั้งจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

การจัดตั้ง

มูลนิธิชัยพัฒนา ได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญต่อการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร ตำบลเขาหินซ้อน ร่วมกับองค์กรเอกชน ๒ หน่วย คือ มูลนิธิศรียพดมาในพระบรมราชินูปถัมภ์ และ บริษัท เกษตรรุ่งเรือง จำกัด โดยทางมูลนิธิชัยพัฒนา ได้ทำสัญญาเช่าที่ดินของกรมธนารักษ์ พื้นที่ ๙ ไร่ ๒ งาน ๕๖ ตารางวา ที่บ้านชำขวาง หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาหินซ้อน และทางมูลนิธิศรียพดมาในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้ก่อสร้างอาคารเรียนสำหรับเด็กเล็กจำนวน ๑ หลัง เป็นอาคารหลังแรก ตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ โดยทางมูลนิธิศรียพดมาได้ผ่อนเกล้าฯ ถวายอาคารเรียนดังกล่าวแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ต่อมา บริษัท เกษตรรุ่งเรือง จำกัด ได้ดำเนินการ

สร้างอาคารเรียนหลังที่ ๒ ซึ่งจะแล้วเสร็จในเร็ว ๆ นี้ และจะได้น้อมเกล้าฯ ถวายแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไป

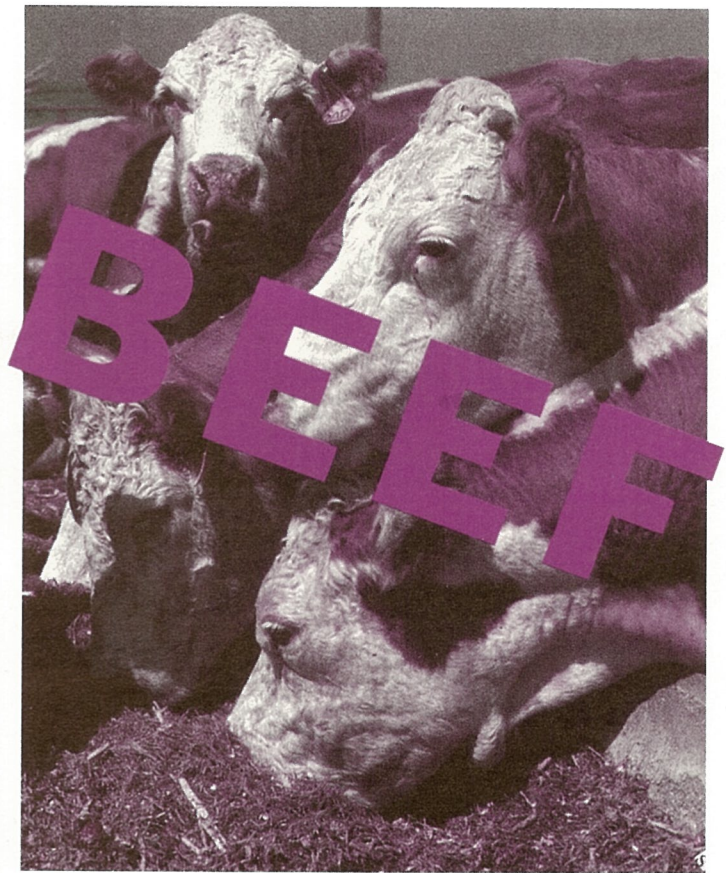
สภาพปัจจุบัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสิรินธร มีเด็กทั้งหมด ๖๖ คน เป็นเด็กชายจำนวน ๒๘ คน เด็กหญิงจำนวน ๓๘ คน มีผู้ดูแลเด็ก ๓ คน มีเงินทุนให้เป็นค่าตอบแทนผู้ดูแลเด็ก ๕,๐๐๐ บาท โดยได้จากกรมการพัฒนาชุมชน ๓,๐๐๐ บาท และจากมูลนิธิศรียพดมา ๒,๐๐๐ บาท ขณะนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเงินกองทุนอยู่ ๓๑,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ปกครองที่นำเด็กมาฝากเลี้ยงจะต้องจ่ายเงินรายละ ๕๐ บาท/เดือน ในการรับส่งเด็ก ผู้ปกครองจะรับและส่งเอง

การเลี้ยงวัว กับปัญหาสิ่งแวดล้อม

มุมมองหนึ่งของนักสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาหนักที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ ไม่ว่าจะมั่งมีหรือยากจน ไม่ว่าจะเป็นคนในเมืองหรือในชนบท ก็ได้รับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ทั้งปัญหาน้ำเสีย มลพิษในอากาศ มลพิษทางเสียง หรือความร้อนของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่ได้กระทำสิ่งต่างๆ ที่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้เกิดความเสียหายขึ้น นักสิ่งแวดล้อมได้พยายามศึกษาถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งสาเหตุบางอย่างนั้นมีทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และในบรรดาสาเหตุหลากหลายนั้น สาเหตุใหม่ที่น่าสนใจประการหนึ่งก็คือ การเลี้ยงวัวซึ่งมีผู้กล่าวกันว่าเป็นต้นเหตุอีกประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาก

จากบทความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเรื่อง
The Beef Against...เขียนโดย J. Madeleine Nash
ในนิตยสาร Time ฉบับวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๓๕
สรุปได้ว่า

ความเห็นของ Jeramy Rifkin นักสิ่งแวดล้อมชาวอเมริกันในหนังสือเรื่อง The Rise and Fall of The Cattle Culture นั้น สรุปได้ว่า การเลี้ยงวัวซึ่งมีอยู่มากมายในขณะนี้ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างใหญ่หลวงจนน่าวิตก การเลี้ยงวัวในสหรัฐที่มีมากเกินไปเป็นการทำลายแหล่งน้ำเนื่องจากมีการใช้สารเคมีในทุ่งหญ้าเลี้ยงวัว นอกจากนี้ป่าเมืองร้อนในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ได้ถูกทำลายลงเพื่อนำมาทำฟาร์มเลี้ยงวัวซึ่งต้องใช้พื้นที่จำนวนมาก เนื่องจากวัวเป็นสัตว์เลี้ยงที่กินจุมากโดยเฉลี่ยแล้ววัวแต่ละตัวจะกินหญ้าถึง ๔๑๐ กิโลกรัม

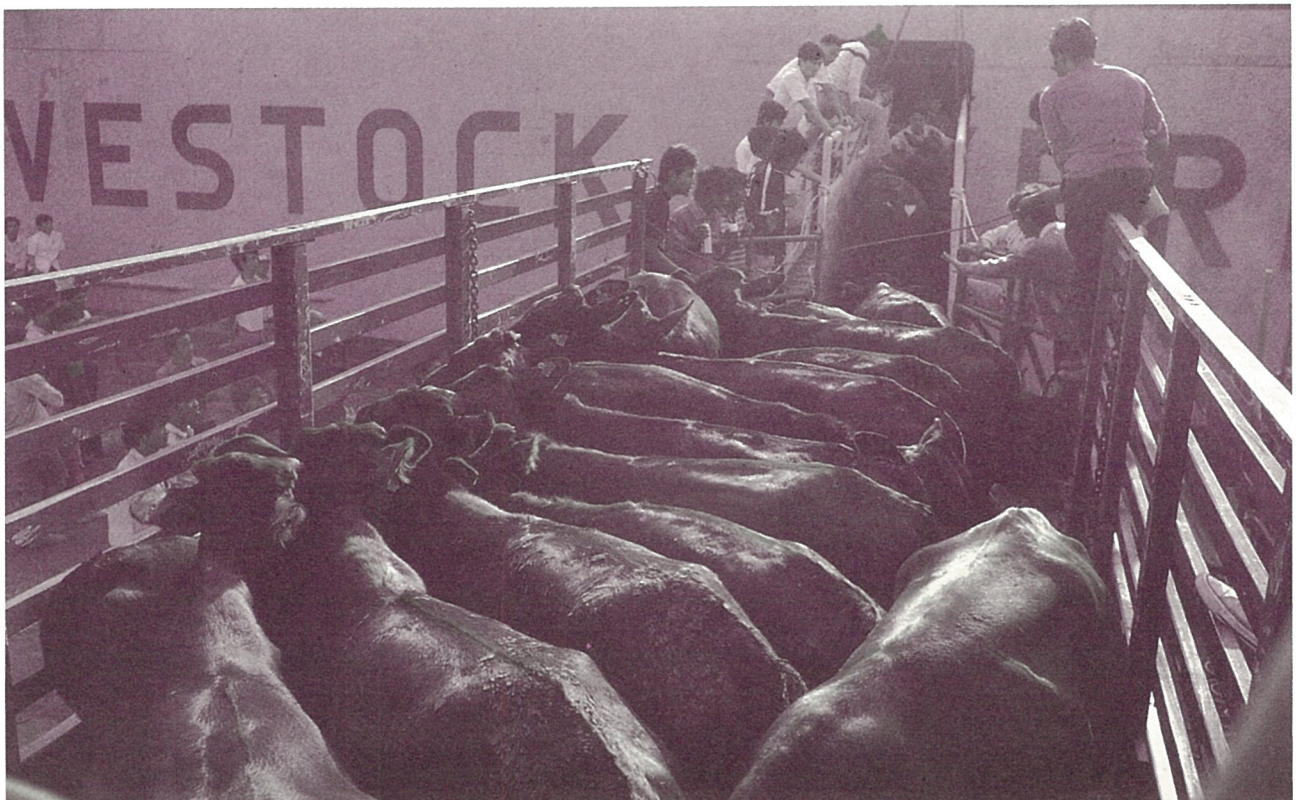
ต่อเนื่อง นับตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๘ เป็นต้นมา ความต้องการเนื้อวัวในอังกฤษได้เพิ่มสูงขึ้นและยังได้แพร่ขยายอย่างรวดเร็วไปยังโลกตะวันตกอื่นๆ ทำให้มีการเลี้ยงวัวเพิ่มขึ้นอย่างมากมายถึง ๑,๓๐๐ ล้านตัว และสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาเป็นอย่างมากคือ วิธีการเลี้ยงแบบ Mass Production และการพยายามเร่งความเจริญเติบโตของวัวด้วยการฉีดฮอร์โมน รวมถึงการให้อาหารในจำนวนที่สามารถนำไปเลี้ยงประชากรได้นับร้อยล้านคนทีเดียว

ความเห็นของ Jeramy Rifkin ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมวัวเนื้อของสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก แต่จะด้วยสาเหตุใดก็ตาม นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๖ เป็นต้นมา การบริโภคเนื้อวัวได้ลดลงถึง ๑ ใน ๓ และเมื่อเร็วๆ นี้ เขายังได้นำกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดำเนินการรณรงค์เพื่อลดการบริโภคเนื้อวัวของโลกลงให้เหลือร้อยละ ๕๐ ภายในทศวรรษหน้า

อย่างไรก็ตาม การที่ Jeramy Rifkin ได้เข้ามาจับบทบาทในเรื่องนี้ ทำให้มีผู้ได้แย่งความคิดของกลุ่มดังกล่าวนี้ ด้วยการให้เรื่องราวอธิบายว่า

๑. ถึงแม้ว่าจะเป็นความจริงที่ป่าในเขตร้อนได้ถูกทำลายลงเพื่อนำมาเลี้ยงวัว แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตของละตินอเมริกา กำลังจะหมดไป ป่าที่ยังคงเหลืออยู่นั้น กำลังมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น ผู้นำของประเทศอย่าง คอสตาริกา เริ่มเล็งเห็นถึงคุณค่าของป่าในการช่วยควบคุมการพังทลายของดิน และเป็นแหล่งรายได้จากอุตสาหกรรมยุคใหม่ เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

๒. ความร้อนของโลกที่เพิ่มขึ้นนั้น แม้จะมีสาเหตุส่วนหนึ่งจากก๊าซมีเทนที่เกิดจากขบวนการที่แบคทีเรียทำการย่อยสลายเซลลูโลสของหญ้าในลำไส้วัว และมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ คือ ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกขึ้น

แต่ก็ยังมีสาเหตุอีกมากที่ทำให้โลกเราร้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ อาทิ หนองน้ำ ปลวก กองดิน และข้าวเปลือก

๓. การเสนอให้ลดการเลี้ยงวัวเนื่องจากว่าการเลี้ยงวัวโดยการให้หญ้ามาก ๆ จะเป็นการทำลายทุ่งหญ้าที่มีอยู่ให้กลายเป็นทะเลทรายหรือดินเลวลงนั้น ไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ถูกทาง หนทางที่ถูกต้องคือ การปรับการจัดการที่ดินที่เลี้ยงวัวให้เหมาะสม และการนำเอามูลวัวมาใช้ประโยชน์ในการช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น

๔. นักวิจัยชื่อ Stephanie Rosenfeld แห่ง San Francisco-based Food First กล่าวว่า หากจะนำเอาทุ่งหญ้าเลี้ยงวัวนั้นมาปลูกธัญพืชเพื่อให้ออกดอกได้บริโภค จะสามารถช่วยคนเหล่านี้ได้หลายร้อยล้านคนทีเดียว ตัวอย่างประเทศอียิปต์และเม็กซิโก ซึ่งได้เปลี่ยนพื้นที่เพาะปลูกธัญพืชให้คนบริโภคมาเป็นพื้นที่เลี้ยงวัว ซึ่งจะมีแต่ผู้มีฐานะเท่านั้นที่สามารถซื้อมาบริโภคได้ แต่นักเศรษฐศาสตร์การเกษตรแห่งมหาวิทยาลัยชิคาโกชื่อ D. Gale Johnson ได้ตั้งข้อสงสัยในสมมุติฐานดังกล่าว โดยอ้างถึงกรณีของประเทศจีนที่มีการบริโภคเนื้อวัวเพิ่มขึ้นพร้อม ๆ กับการบริโภคโดยส่วนรวมที่ดีขึ้นตามไปด้วย

Dennis Avery ผู้อำนวยการ Global Food Issues แห่งสถาบัน Hudson กล่าวว่า ข้อเขียนของ Rifkin ในหนังสือ Beyond Beef เป็นการกล่าวเกินความจริงจนทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนกจากการที่เขาได้ยกปัญหาเรื่องไวรัสในวัวถึงกับเรียกว่า เป็นโรคเอดส์จากวัว ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีหลักฐานว่า จะมีผลกระทบต่อมนุษย์แต่อย่างใด

การที่จะกล่าวโทษการเลี้ยงวัวเพียงอย่างเดียวว่าเป็นตัวการทำให้สภาพแวดล้อมเลวลงนั้น

ไม่เป็นการถูกต้อง เพราะยังมีสิ่งอื่น ๆ อีกมากที่เป็นตัวการในการทำลายสภาพแวดล้อมเช่นกัน ตัวอย่างเช่น มูลของหมูที่เลี้ยงในเนเธอร์แลนด์ ก็เป็นปัญหาสำคัญที่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการเลี้ยงแกะในสเปนและโปรตุเกส ก็เป็นปัญหาต่อดินด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม การลดการบริโภคเนื้อวัวในประเทศที่มีการบริโภคเนื้อวัวอย่างมาก เช่น ในสหรัฐอเมริกา นั้น เป็นการมองการณ์ไกลที่จะช่วยให้สุขภาพโดยทั่วไปดีขึ้น เนื่องจากอาหารประเภทเนื้อแดงเป็นแหล่งสำคัญของไขมันอิ่มตัว การบริโภคไขมันประเภทนี้มากเกินไปอาจทำให้เกิดโรคหัวใจและโรคมะเร็งบางชนิดได้ Felicia Busch แห่ง American Dietetic Association กล่าวว่า การลดการบริโภคเนื้อวัวของชาวอเมริกันไม่ได้ช่วยให้ผู้ออกกำลังกาย อ้วนขึ้นมาได้ และไม่ได้ช่วยให้โลกปลอดภัยขึ้น ต้นทุนของสิ่งแวดล้อมที่เสียไปจากการเลี้ยงวัวนั้นเป็นเพียงแค่นหนึ่งในจำนวนทวีคูณของภาระในการผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรที่กำลังล้นโลก ภัยคุกคามของโลกที่แท้จริงแล้วก็คือตัวมนุษย์นั่นเอง

ทั้งหมดนี้คือความเห็นของนักวิชาการซึ่งมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงวัว แต่ไม่ว่าความเห็นนั้นจะเป็นเช่นใด การสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาคุณภาพชีวิตกับการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น ก็ยังเป็นหลักการสำคัญที่ควรจะต้องยึดถือไว้ คือ การพัฒนาในระบอบยั่งยืน (Sustainable Development) เท่านั้น ที่จะก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนได้

ข่าว

ย่อ

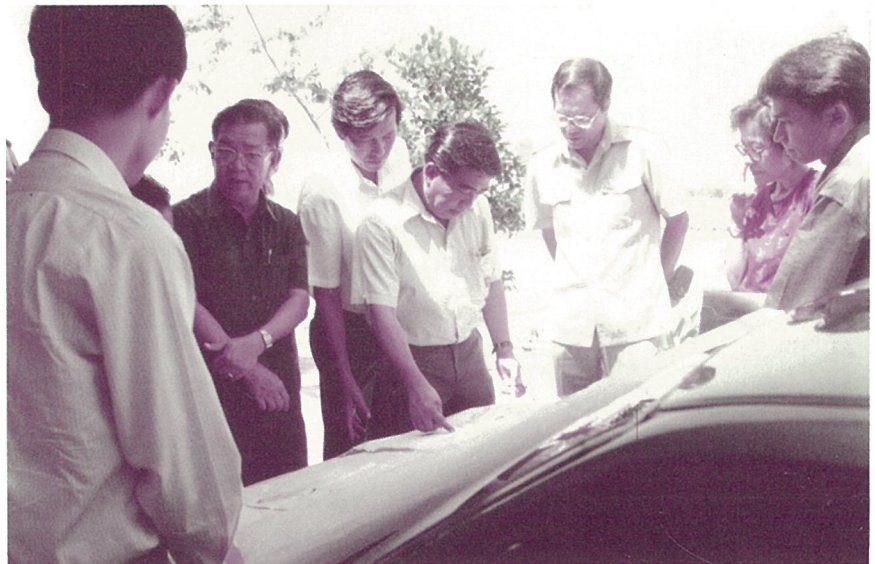
มูลนิธิชัยพัฒนา

พระราชทานเงินรางวัลแก่นักการโลก เรื่องหญ้าแฝก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ แก่นักการโลก เพื่อเป็นรางวัลในการศึกษาวิจัย เรื่องหญ้าแฝก ซึ่งเงินจำนวนนี้ นักการโลกจะนำไปใช้จ่ายเพื่อการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับหญ้าแฝก และเป็นรางวัลสำหรับบุคคลที่มีงานวิจัยยอดเยี่ยม

(จากจดหมายข่าวเรื่องหญ้าแฝกของนักการโลก
ฉบับที่ ๘ เดือนมิถุนายน ๒๕๓๕)

น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินเพื่อให้มูลนิธิชัยพัฒนา ดำเนินการสร้างวัด

● นายจริย ตุลยานนท์ ประธานคณะกรรมการสร้างวัด และคณะ ได้เข้าสำรวจพื้นที่ที่จะดำเนินการสร้างวัด เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕

คุณจวงจันทร์ สิงห์เสนี ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และมีความศรัทธาต่อการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในด้านต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาโดยตลอด ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจำนวน ๘ ไร่ ๒ งาน ๕๕ ตารางวา ให้กับมูลนิธิชัยพัฒนาเพื่อสร้างวัด และยังได้ขอพระราชทานกราบบังคมทูลเข้าเฝ้าฯ เพื่อที่จะน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินซึ่งอยู่ติดกันอีกจำนวน ๕ ไร่ ให้เป็นที่สำหรับสร้างโรงเรียนอีกแห่งหนึ่งด้วย บริเวณพื้นที่ดินซึ่งได้น้อมเกล้าฯ ถวายเพื่อวัตถุประสงค์นี้ อยู่ใกล้เคียงกับโครงการบึงพระราม ๙ ซึ่งเป็นโครงการทดลองวิธีการบำบัดน้ำเสียตามแนวพระราชดำรินี้ในเนื้อที่ประมาณ ๑๓๐ ไร่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิชัยพัฒนาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ให้นายจริย ตุลยานนท์ กรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา เป็นประธานในการดำเนินงานสร้างวัดต่อไปแล้ว

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ประธานคณะกรรมการสร้างวัด ได้นำคณะเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิชัยพัฒนา กรมชลประทาน และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เข้าดำเนินการสำรวจพื้นที่เพื่อรังวัดและจัดทำแผนในการสร้างวัดด้วยแล้ว

กองทัพเรือส่งมอบเครื่องกลเติมอากาศ กังหันน้ำชัยพัฒนา

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องบรรยาย กองบังคับการ กรมอุทกหารเรือ พล.ร.อ.วิเชษฐ การุณยวนิช ผู้บัญชาการทหารเรือ ได้เป็นประธานในพิธีส่งมอบเครื่องกลเติมอากาศกังหันน้ำชัยพัฒนาให้แก่ มูลนิธิชัยพัฒนา โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา เป็นผู้รับมอบ จำนวน ๑๐ เครื่อง เครื่องกลเติมอากาศกังหันน้ำชัยพัฒนานี้ กองทัพเรือได้มอบหมายให้กรมอุทกหารเรือดำเนินการร่วมมือกับกรมชลประทาน ในการผลิตเครื่องกลเติมอากาศดังกล่าว

จากการที่มูลนิธิชัยพัฒนาได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

● พล.ร.อ. วิเชษฐ การณยวณิช ผู้บัญชาการทหารเรือ ส่งมอบเครื่องจักรกล
เติมอากาศกังหันน้ำชัยพัฒนา โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการ
กรมการมูลนิธืชัยพัฒนา เป็นผู้รับมอบ

โดยเริ่มในเรื่องการบำบัดน้ำเสียจากจุดเล็ก ๆ ตามโรงพยาบาล วัด
คลองสาธารณะ และชุมชน ด้วยเครื่องกลเติมอากาศในรูปแบบต่าง ๆ
ปรากฏว่า ได้รับความสนใจจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นจำนวนมาก
ทำให้ไม่สามารถที่จะสนองตอบความต้องการได้อย่างทั่วถึง พระบาท-
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์นายกิตติมศักดิ์มูลนิธืชัยพัฒนา จึงได้พระราชทาน
พระราชดำริให้กรมชลประทานร่วมกับกองทัพบก กองทัพเรือ และ
กองทัพอากาศ ดำเนินการผลิตเครื่องกลเติมอากาศเพิ่มเติมเพื่อสนอง
ความต้องการให้ทั่วถึง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธาน
กรมการมูลนิธืชัยพัฒนา ได้พระราชทานพระราชนุมัติให้มูลนิธื
ชัยพัฒนาประสานความร่วมมือกับกองทัพเรือในการผลิต วิจัย และ
พัฒนาเครื่องกล รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ๖๕๐,๐๐๐ บาท
ซึ่งทางกองทัพเรือโดยกรมอุทการเรือได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ
ตามรูปแบบที่กำหนด และได้ทำการดัดแปลงตัวหุ่นและตัวของตักน้ำ
ซึ่งเดิมเป็นเหล็กให้เป็นไฟเบอร์กลาส และพิจารณาดัดแปลงการขับเคลื่อน
ของตักน้ำระบบโซ่เป็นระบบเฟือง ทั้งนี้เพื่ลดการชำรุดผุกร่อน และ
เป็นการประหยัดในด้านการบำรุงรักษาอีกด้วย

บริษัท Thai Obayashi Cooperation
มอบหอคอยตรวจสภาพก๊าซและสภาพภูมิอากาศ
อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส

● คณะผู้แทนจากบริษัท Thai Obayashi Cooperation และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย ประเทศญี่ปุ่น ส่งมอบหอคอย ให้มูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อใช้ในการศึกษาระบบนิเวศวิทยาป่าพรุ บริเวณศูนย์ศึกษาป่าพรุสิรินธร อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ คณะผู้แทนจากบริษัท Thai Obayashi Cooperation และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย ประเทศญี่ปุ่น ได้ทำพิธีมอบหอคอยตรวจสภาพก๊าซและสภาพภูมิอากาศ ให้กับมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษา สำนวณข้อมูล

การศึกษาวิจัยพื้นที่ดินพรุ บริเวณศูนย์ศึกษาป่าพรุสิรินธร (พรุโต๊ะแดง)
อำเภอสุไหงโกลลก จังหวัดนราธิวาส

สืบเนื่องจากการที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้ใช้สถานที่บริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กับบริเวณพรุโต๊ะแดง ซึ่งทาง United
Nations University ร่วมกับมหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
จะใช้เป็นสถานที่ทำการทดลอง เพื่อพัฒนาการศึกษาทางวิชาการ
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโลกทางด้านเอเชียและแปซิฟิก โดยจะทำการศึกษา
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยในเรื่อง “Research Project on
Narathiwat Tropical Forest Ecosystem” ด้วย และทางบริษัท
Thai Obayashi Cooperation ได้ให้การสนับสนุนจัดสร้างหอคอย
สูงประมาณ ๓๕ เมตร วงเงินงบประมาณ ๓.๐ ล้านบาท เพื่อใช้
ประโยชน์ในการตรวจสอบสภาพก๊าซและสภาพภูมิอากาศบริเวณป่าพรุ
ซึ่งจะมีผลกระทบต่อปฏิกิริยาเรือนกระจก (Green House Effect)
หรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งใช้งานเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและดูแลรักษาป่าพรุต่อไป

พระราชทานความช่วยเหลือราษฎร บ้านคลองเจริญ อำเภอสีชมพู่ จังหวัดขอนแก่น

มูลนิธิชัยพัฒนา ได้จัดข้าวนาสพระราชทานจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๓๐
มิถุนายน ๒๕๓๕ จำนวน ๓๙ กระสอบ เพื่อช่วยเหลือราษฎรบ้าน
คลองเจริญ อำเภอสีชมพู่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑๒๔ ครอบครัว
ซึ่งอพยพมาจากบ้านดงฟ้า บ้านดงสระคร่ำ กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด
ขอนแก่น เนื่องจากประสบปัญหาความเดือดร้อนขาดแคลนอาหารบริโภค
และมีพระราชกระแสให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) พิจารณาดำเนินการ
ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือราษฎรเพิ่มเติม รวมทั้ง
การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรหมู่บ้านดังกล่าวต่อไปด้วย

รายนามผู้บริจาคสมทบ มูลนิธิชัยพัฒนา

เดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมิถุนายน ๒๕๓๕

กุมภาพันธ์

๑. หลวงดิฐการภักดีและท่านผู้หญิง	๒,๐๐๐ บาท
๒. คุณเศรษฐา ศิระฉายา	๙,๕๐๐ บาท
๓. คุณอภิวัฒน์ วัฒนางกูร	๒,๘๕๐ บาท
๔. คุณนรินทร์ ณ บางช้าง	๒,๘๕๐ บาท
๕. คุณไพไลวรรณ บุญล้น	๒,๘๕๐ บาท
๖. คุณดวงกมล สอนบุตรนาค	๒๐๐ บาท
๗. คุณเจตนาถ ลีนสมบุรณ์ทอง	๑,๐๐๐ บาท
๘. คุณมาลี ลิ้มปวยอ	๕๐๐ บาท
๙. คุณทวีป รอดเที่ยงธรรม	๒๐๐ บาท
๑๐. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๓,๒๐๐ บาท
๑๑. Mrs. Bonnie Davis	๕,๐๐๐ บาท
๑๒. พระพรศักดิ์ จิตตมโล (วารินิล)	๑๐๐ บาท
๑๓. ข้าราชการกองทัพบก	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๔. คุณจ่านงค์ จันทะนาม	๑๒๐ บาท
๑๕. คุณประยูร ลิ้มปวยอ	๒๐๐ บาท
๑๖. คุณอรุณจนา รอดประเสริฐ	๕๐๐ บาท
๑๗. คุณบัวเหมา แซ่ท่าน	๒,๐๐๐ บาท
๑๘. คุณประชัย เสียวไพรัตน์	๑๗,๐๓๐ บาท
๑๙. ท่านผู้หญิงวิระยา ชวกุล	๒๐,๐๐๐ บาท
๒๐. ผู้มีจิตศรัทธาจากจังหวัดเชียงราย	๒,๐๐๐ บาท
๒๑. พันเอกภทวิทย์-คุณวราณู หงส์ประภาส	๒,๐๐๐ บาท

๒๒. คุณชำนาญ รัชพรชัย	๑๓๘ บาท
๒๓. พระครูวินัยธรเล็ก เนกขมโม	๒๐๐ บาท
๒๔. น.ท. หญิงอุทัย ไวยิ่ง	๑,๐๐๐ บาท
๒๕. คุณปรียา พรหมสุทธิ	๒,๐๐๐ บาท
๒๖. บริษัท กันยวัฒนา จำกัด	๑๐๐,๐๐๐ บาท
๒๗. คุณพูนเพิ่ม - ท่านผู้หญิงกฤษณี ไกรฤกษ์	๓,๐๐๐ บาท
๒๘. พันเอกหญิง คุณหญิงชนิษฐา วิจิตสงคราม	๑๐,๐๐๐ บาท
๒๙. คุณญาติา ชินะโชติ	๒,๐๐๐ บาท
๓๐. บริษัท เมลดี เร็คคอร์ด จำกัด ที่ได้จากการจำหน่ายอัลบั้มเทปชุด “ชะตาฟ้า”	๖๕,๐๐๐ บาท
๓๑. คุณสิริโรจน์ วงศ์นิษฐ์	๓๐๐ บาท
๓๒. คุณสมชาย เอนกลาภากิจ	๕๐๐ บาท
๓๓. คุณยุทธร - คุณนารีรัตน์ มโนชญากร	๓,๐๐๐ บาท
๓๔. คุณกัลยาณี พรหมเชษฐ์ บริจาคเพื่อจัดซื้อที่ดินในการขยาย พื้นที่การดำเนินงานโครงการพัฒนา พื้นที่วัดมงคล จังหวัดสระบุรี	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มีนาคม

๓๕. คุณมาลี ดั่งลี	๕๐๐ บาท
--------------------	---------

๓๖. บริษัท ฟินิกซ์ พัลพ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด เพื่อการบำบัดน้ำเสียบริเวณ ห้วยโจด จังหวัดขอนแก่น	๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓๗. คุณมนตรี ลิทธิธรรม	๑,๐๐๐ บาท
๓๘. Mrs. Bonnie Davis	๒,๕๐๐ บาท
๓๙. คุณสมาน เป็ญจะนันท์	๕๐ บาท
๔๐. บริษัท ดอกบัวคู่ จำกัด (คุณสุนันทา ลีเลิศพันธ์)	๕๐,๐๐๐ บาท
๔๑. คุณประชัย เลี้ยวไพรัตน์	๑๗,๐๓๐ บาท
๔๒. คุณฉัตรไชย ฉัตรทอง	๑๐๐ บาท
๔๓. ดร. กาญจนา รุ่งตรานนท์	๑๐๐ บาท
๔๔. ท่านสุวณณสิริ ภิกขุ	๒,๐๐๐ บาท
๔๕. ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค	๕,๐๐๐ บาท
๔๖. คุณชำนาญ รัฐพรชัย	๑๓๘ บาท
๔๗. คุณจำนงค์ จันทะนาม	๑๒๐ บาท
๔๘. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๖๐,๐๐๐ บาท
๔๙. คุณจิตต์เกษม ชูโต	๑๐,๐๐๐ บาท
๕๐. อาจารย์ดวงกมล ลีนเพ็ง	๖๐๐ บาท
๕๑. พลตรีวิบูล ศรีตวม	๑,๐๐๐ บาท
๕๒. คุณปัญญาจักษ์ วิเศษจินดา	๒๐,๐๐๐ บาท
๕๓. สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำกัด	๑๐,๐๐๐ บาท
๕๔. คุณประยูร ลิ้มปยอม	๒๐๐ บาท
๕๕. คุณอดิวัชร พุทธิพจนา และคณะ	๔,๔๕๕ บาท
๕๖. บริษัท ธนาแยง จำกัด	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕๗. ชมรมไทยคาชีวาโก	๑๐๐,๐๐๐ บาท

เมษายน

๕๘. คุณพิชัย สายรังสี	๓๐๐ บาท
๕๙. คุณนันทกา ธ สรพงษ์	๒,๐๐๐ บาท
๖๐. หจก. มูลเลอร์ อนด์ โซน	๔,๐๐๐ บาท
๖๑. คุณอัมพิกา มีกั้วาล	๑๐,๐๐๐ บาท
๖๒. คุณสมประสงค์ สุทธิรัตน์	๒๐๐,๐๐๐ บาท
๖๓. คุณปัทมา ดันตริจนาณนท์	๔๒๐ บาท

๖๔. คุณบุญนาค เตชะธนอธิกุล	๕๐๐ บาท
๖๕. คุณธรรมพพน พาณิชย์เลิศ	๒๘๐ บาท
๖๖. คุณสิริโรจน์ วงศ์กนิษฐ์	๓๐๐ บาท
๖๗. คุณวารีย์ เสมพิพัฒน์	๑๐๐ บาท
๖๘. พระครูวินัยธรเล็ก เนกขมโม	๒๐๐ บาท
๖๙. คุณนกนก - เฉลยลักษณ์ วงษ์ตระหง่าน	๕,๐๐๐ บาท
๗๐. คุณเนงลักษณ์ ปาละกะวงศ์ และคณะ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
๗๑. คุณแอนก จิตรพันธ์	๑๐๐ บาท
๗๒. คุณเตียม จิตรพันธ์	๑๐๐ บาท
๗๓. คุณวิลาสินี จิตรพันธ์	๑๐๐ บาท
๗๔. คุณหญิงชุ่ม รัตนาวดี	๑๐๐ บาท
๗๕. คุณจำรูญ คงสุวรรณ	๑,๐๐๐ บาท
๗๖. พลเรือโทวิริติ สุดรัก	๕๐,๐๐๐ บาท
๗๗. คุณประชัย เลี้ยวไพรัตน์	๑๑,๒๒๓.๓๕ บาท
๗๘. คุณพิชิต คงล้มมา	๒๗๐ บาท
๗๙. คุณชำนาญ รัฐพรชัย	๑๓๙ บาท
๘๐. คุณเฉลิมวงศ์ โชติกุญชร	๓๐๐ บาท
๘๑. คุณภาณุภรณ์ จินยานนท์	๒,๐๐๐ บาท
๘๒. คุณสุนันทา โชติกุล	๑,๐๐๐ บาท
๘๓. คุณจำนงค์ จันทะนาม	๑๒๐ บาท
๘๔. คุณปี่ ดานเตียว	๑,๐๐๐ บาท
๘๕. คุณสมใจนึก สุทธิเจด	๑,๐๐๐ บาท
๘๖. คุณรัชนี้ พลกุล	๑,๐๐๐ บาท
๘๗. ท่านผู้หญิงวิระยา ชวกุล	๒๐,๐๐๐ บาท
๘๘. คุณญาติา ชินะโชติ	๑,๐๐๐ บาท
๘๙. พระครูวินัยธรเล็ก เนกขมโม	๒๐๐ บาท
๙๐. คุณสิริโรจน์ วงศ์กนิษฐ์	๓๐๐ บาท
๙๑. คุณประยูร ลิ้มปยอม	๒๐๐ บาท
๙๒. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๙,๐๐๐ บาท
๙๓. คุณประชัย เลี้ยวไพรัตน์	๒๘,๕๐๐ บาท

พฤษภาคม

๙๔. คุณรัชนี้ พลกุล	๑,๐๐๐ บาท
๙๕. มูลนิธิโอสถานุเคราะห์	๑๐๐,๐๐๐ บาท

๙๖. คุณเอนก ก้านสังวอน	๑,๐๐๐ บาท
๙๗. คุณญาดา ชินะโชติ	๙๐๐ บาท
๙๘. สมาคมนักวิ่งเพื่อสุขภาพ แห่งประเทศไทย	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๙๙. คุณสมเกียรติ รัตนูปะโชติ	๒,๐๐๐ บาท
๑๐๐. คุณชำนาญ รัชพรชัย	๑๓๙ บาท
๑๐๑. พระครูวินัยธรเล็ก เนกขโม	๒๐๐ บาท
๑๐๒. คุณจ่านงค์ จันทะนาม	๑๒๐ บาท
๑๐๓. คุณสุจินต์ ศรีบุญเรือง	๑๗๕ บาท
๑๐๔. คุณฉัตรไชย ฉัตรทอง	๙๙ บาท
๑๐๕. คุณกาญจนา รุ่งตรานนท์	๙๙ บาท
๑๐๖. คุณสิริโรจน์ วงศ์กนิษฐ์	๓๐๐ บาท
๑๐๗. คุณประยูร ลิ้มปพยอม	๒๐๐ บาท
๑๐๘. คุณประชัย เลี้ยวไพรัตน์	๒๘,๕๐๐ บาท

มิถุนายน

๑๐๙. คุณประยูร ลิ้มปพยอม	๕๐๐ บาท
๑๑๐. Mrs. Bonnie Davis	๑๕,๐๐๐ บาท
๑๑๑. คุณประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	๑๐,๐๐๐ บาท
๑๑๒. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๒๐๐ บาท
๑๑๓. คุณอุปถัมภ์ ไกรฤกษ์	๑,๐๐๐ บาท
๑๑๔. คุณจรัสศรี เย็นตระกูล	๑,๐๐๐ บาท
๑๑๕. คุณประยูร ลิ้มปพยอม	๒๐๐ บาท
๑๑๖. พระครูวินัยธรเล็ก เนกขโม	๒๐๐ บาท
๑๑๗. คุณสิริโรจน์ วงศ์กนิษฐ์	๓๐๐ บาท
๑๑๘. คุณณรงค์ ดั่งโปธา	๑๓,๕๐๐ บาท
๑๑๙. คุณกิมกิต โคมทอง	๕,๐๐๐ บาท
๑๒๐. คุณจันทร์คม โคมทอง	๕,๐๐๐ บาท
๑๒๑. คุณเพียรพิท ैयाสวัสดิ์	๕๐๐ บาท
๑๒๒. คุณสุริยา โพธิ์พิตร	๓๐๐ บาท
๑๒๓. คุณจ่านงค์ จันทะนาม	๑๕๐ บาท
๑๒๔. คุณธนพล อนุเทศ	๒๑๐ บาท
๑๒๕. ท่านผู้หญิงวิระยา ชวกุล	๑๐,๐๐๐ บาท
๑๒๖. คุณสุจินต์ ลิ้มปิโกวิท	๑,๐๐๐ บาท

๑๒๗. คุณสังข์ทต - ไร่ไพ พุกกะเวส	๒,๐๐๐ บาท
๑๒๘. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๒๐๐ บาท
๑๒๙. คุณจอม เสตพันธ์	๑,๐๐๐ บาท

๑๓๐. คณะกรรมการจัดงานของชมรม

ผู้นำชุมชนมุสลิม

รักษาความมั่นคงภายใน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๑๓๑. คุณประชัย เลี้ยวไพรัตน์ ๒๘,๕๐๐ บาท

รวมยอดบริจาคสมทบมูลนิธิฯ

กุมภาพันธ์ - เดือนมิถุนายน ๒๕๓๕ ๑๘,๓๒๘,๒๗๕.๓๕ บาท

จดหมายข่าว

มูลนิธิชัยพัฒนา

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่กิจการและผลการดำเนินงานของมูลนิธิชัยพัฒนา
- เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ความเคลื่อนไหวและกิจกรรมของมูลนิธิชัยพัฒนา อันเป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป
- เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานและประสานความร่วมมือในงานของมูลนิธิชัยพัฒนากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจในกิจกรรมของมูลนิธิชัยพัฒนาทั้งปวง

จดหมายข่าวมูลนิธิชัยพัฒนา จัดทำโดย

สำนักงานเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา อาคารชัยพัฒนา
ส่วนจิตรลดา ดุสิต กรุงเทพฯ 10303 โทรศัพท์ 280-3581-9,
280-6200

ราชพระนามและรายนามคณะกรรมการ

มูลนิธิชัยพัฒนา

1) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	นายกิตติมศักดิ์
2) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	ประธานกรรมการ
3) หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์	กรรมการ
4) พลอากาศตรีกำธน สินธวานนท์	กรรมการ
5) นายจุลนภ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	กรรมการ
6) นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการ
7) พลเอกเทียนชัย จั่นมุกดา	กรรมการ
8) นายจริย ตูลยานนท์	กรรมการ
9) นายปราโมทย์ ไม่กล้าด	กรรมการ
10) พลตรีประถม บุรณศิริ	กรรมการและเหรัญญิก
11) นายพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต	กรรมการและรองเหรัญญิก
12) นายสุเมธ ตันติเวชกุล	กรรมการและเลขาธิการ
13) นายมณูญ มุกข์ประดิษฐ์	กรรมการและรองเลขาธิการ

การบริจาคสมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา จำนวนเงินที่บริจาคสามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้ในปีที่บริจาค การบริจาคสามารถติดต่อได้ที่

- 1) สำนักงานเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา โทร. 280-3581-9, 280-6200
- 2) เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา (นายสุเมธ ตันติเวชกุล) โทร. 280-6231
- 3) เหรัญญิกมูลนิธิชัยพัฒนา (พลตรีประถม บุรณศิริ) โทร. 282-0904 ต่อ 272

หมายเหตุ ในกรณีที่ประสงค์จะจ่ายทางธนาคาร กรุณาส่งจ่ายมูลนิธิชัยพัฒนา ปณ. จิตรลดา กรุงเทพฯ 10303

